

Socialnämnden
Tjänsteskrivelse till Socialnämndens arbetsutskott

Datum:
2019-12-18

Diarienummer:
SCN-2019-0644

Handläggare:
Sandra Sonnermyr Hovi

Uppföljning av riktlinjer för ersättning till uppdragstagare 2019

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

att lägga uppföljningen av *Riktlinjer för ersättningar till socialnämndens uppdragstagare* till handlingarna,

att uppföljning av riktlinjernas efterlevnad under 2020 görs i enlighet med internkontrollplanen

Sammanfattning

På socialnämndens sammanträde i februari 2018 beslutade nämnden att anta styrdokumentet ”Riktlinjer för ersättningar till nämndens uppdragstagare”. Samtidigt beslutades också att ge förvaltningen i uppdrag att följa upp riktlinjerna vilket gjordes första gången under hösten 2018 (SCN-2018-0582). I samband med förra årets uppföljning så beslutade nämnden också om ytterligare en uppföljning av riktlinjerna 2019. Riktlinjerna revideras också årligen.

Årets översyn har fokuserat på ersättningar till familjehem och jourhem i första hand. Resultatet visar på att riktlinjerna är implementerade och efterföljs med ett fåtal avvikelser vilka i de flesta fall kan förklaras med att beslut om ersättning har fattats innan riktlinjerna antogs. Resultatet är således detsamma som förra året och förvaltningens bedömning är att ingen särskild uppföljning av riktlinjerna behövs under 2020 utan att uppföljningen sker i enlighet med av nämnden beslutad internkontrollplan.

Ärendet

Bakgrund

På socialnämndens sammanträde i februari 2018 beslutade nämnden att anta styrdokumentet "Riktlinjer för ersättningar till nämndens uppdragstagare". Samtidigt beslutades också att ge förvaltningen i uppdrag att följa upp riktlinjerna vilket gjordes första gången under hösten 2018 (SCN-2018-0582). I samband med redovisning av uppföljningen så beslutade nämnden också om ytterligare en uppföljning av riktlinjerna 2019.

Riktlinjen har tagits fram som ett stöd till handläggning och beslut för uppdragstagares ersättning och syftar också till en likabehandling av nämndens uppdragstagare. Riktlinjen är ett samlande dokument för alla ersättningar olika uppdragstagare kan få och omfattar ersättning för förlorad arbetsinkomst, arvoden och omkostnadsersättningar och grundar sig i SKL:s cirkulär gällande samma frågor. Riktlinjerna revideras årligen. De uppdragstagare som finns är familjehem/jourhem, särskilt förordnad vårdnadshavare, kontaktperson och kontaktfamilj.

Som beskrivs i 2018 års uppföljning så finns riktlinjen sedan den antogs tillgänglig för samtliga medarbetare i kvalitetsledningssystemet på Insidan. De enheter som i första hand berörs av riktlinjen är socialförvaltningens två placeringsenheter, resursenheten samt barn och ungdomsenhet 5 (tidigare enheten för ensamkommande barn och unga). På dessa enheter använder man aktivt riktlinjen vid bedömning av ersättning framförallt till nya uppdragstagare. Att sänka ersättningen till uppdragstagare som haft en högre ersättning innan riktlinjen antogs bedöms inte vara möjligt då risken är stor att uppdragstagare då avsäger sig sitt uppdrag, vilket framförts både i förra årets samt i årets uppföljning med anledning av vissa avvikelser från riktlinjerna.

I uppföljningen från 2018 uppmärksammades att det fanns en målsättning att handläggare också skulle dokumentera grunden för bedömning av ersättning i den digitala familjehemsakten, tidigare har dokumentation endast skett i vissa fall och då i den fysiska akten. Syftet med detta är att även nya handläggare och handläggare som av olika anledningar tillfälligt kan behöva sätta sig in i ärendet snabbt ska kunna se motivering till att aktuell ersättning utgår. Uppföljning av detta har gjorts i årets uppföljning.

Uppföljningens genomförande

Årets översyn har i först hand fokuserat på ersättningar till familjehem och jourhem enligt tidigare nämndbeslut, samt med anledning av att de utgör de mest svårbedömda ärendena då det gäller ersättningsnivå och för att säkra resultatet från förra året. En översiktligt uppföljning har gjorts av ersättningar till särskilt förordnad vårdnadshavare, kontaktperson och kontaktfamilj.

Information om utbetalningar till uppdragstagare har gjorts genom en matchning av information från journalföringsystemet Procapita samt från Heroma, kommunens IT-stöd för personal och löneadministration. Uppgifterna baserar sig på utbetalningar gjorda i september månad.

Antal uppdragstagare

Antal uppdragstagare varierar ständigt och det som redovisas i tabellen nedan är antalet uppdrag som ersättning utgått till i september 2019. Samma uppdragstagare kan ha flera uppdrag och då sker flera utbetalningar, därför är inte siffrorna nedan likvärdiga med antalet enskilda uppdragstagare.

Antal uppdrag september 2019

Uppdrag	Antal
Familjehem	115
Jourhem	59
Kontaktfamilj	176
Kontaktperson	197
SFV (exkl. EKB)	35
SFV (EKB)	21
Totalt	590

Familjehem

Inledningsvis har en kategorisering gjorts av antalet uppdrag inom de fem olika arvodeskategorierna för familjehem. En skillnad då det gäller ensamkommande i förhållande till övriga placerade barn och unga är att den grundläggande anledningen till placering är avsaknad av vårdnadshavare, inte bristande omsorg eller egen problematik hos barnet. Det finns därmed en anledning att särskilja ensamkommande barn och unga i översynen. Som tabellerna visar så är det färre andel av uppdragstagarna för ensamkommande barn och unga som har ersättning enligt de högre nivåerna.

Barn och unga (exkl. ensamkommande)

Nivå	Antal	Andel
Grund	18	17%
Nivå 1	18	17%
Nivå 2	19	18%
Nivå 3	33	32%
Nivå 4	15	15%
Totalt	103	100%

Ensamkommande barn och unga

Nivå	Antal	Andel
Grund	4	33%
Nivå 1	4	33%
Nivå 2	1	8%
Nivå 3	3	25%
Nivå 4	0	0%
Totalt	12	100%

Eftersom det utifrån kategoriseringen i sig inte är möjligt att dra slutsatsen att riktlinjen följs så har också en enkätundersökning (se bilaga 2 och 3) gjorts som berörda familjehemssekreterare har svarat på. Stickprov med urval på sju uppdragstagare per arvodesnivå (grundarvode, nivå 1, nivå 2, nivå 3) har tagits fram varav fem per nivå bland barn och unga och två per nivå för familjehem som har uppdrag gällande ensamkommande barn och unga. En särskild granskning har gjorts av ärenden som ligger på nivå 4 där särskild enkät har begärts in gällande hälften (8) av samtliga 15 ärenden. (Bilaga 2 och 3). Totalt 35 stickprov har således gjorts och svar har inkommit på samtliga enkäter.

Frågorna i enkäten har en koppling till vilken nivå på arvode som har utgått i den första kategoriseringen. Frågeställningarna fokuserar på hur/om man upplever att riktlinjerna utgör ett stöd i arbetet, grunden till hur bedömning av arvode och omkostnadsersättning skett, en fråga om utbetalning av särskilda kostnader samt om förlorad arbetsinkomst. Det finns även frågor om beslut från individutskott eftersom delegationsfrågan är avgörande i vissa beslut om ersättning.

Familjehem

Arvode är den del av ersättningen som avser ersättning till familjehemmet för deras arbete och den tid som uppdraget för med sig. Ju mer tidskrävande ett uppdrag är desto högre arvode kan utgå. Resultatet från enkätundersökningen tyder på att riktlinjerna följs i majoriteten av ärendena. Avvikelse från riktlinjerna då det gäller arvodet finns i tre av stickprovsärendena, varav två avseende familjehem som har en ensamkommande ungdom placerad hos sig. Den avvikelse som finns innebär att vissa familjehem får ersättning över grundnivå trots att barnet/ungdomen i fråga inte har ett behov som motiverar att frångå grundarvodet. I två av fallen har berörda uppdragstagare haft uppdraget innan nuvarande riktlinjen infördes vilket är en förklaring till avvikelserna. I ett av fallen handlar det om att man övertagit familjehemmet från en extern leverantör (konsulentstött familjehemsvård) och

familjehemmet har krävt den ersättning man tidigare fått, vilket i förlängningen ändå innebär en lägre kostnad för nämnden.

Omkostnadsersättningen ska täcka familjehemmets merkostnader för den placerade och ersätts dels med ett generellt belopp och dels med ett individuellt tillägg vid behov. Omkostnadsersättning går inte att kategorisera på samma sätt som arvodet då det är många parametrar som påverkar, så som avdrag för barnbidrag eller CSN, barnomsorgskostnad, fritidsaktiviteter, myndighetskontakter, specialkost o.s.v. vilket gör att den faktiska ersättning som utgår ser väldigt olika ut uppdragstagare emellan. En vägledande princip är att det placerade barnet inte ska särbehandlas i familjehemmet och hänsyn ska tas både till barnets/ungdomens behov och till familjehemmets standard då det gäller exempelvis fritidsintressen och semestervanor. Det finns dock en högsta nivå att förhålla sig till vilket är det som har granskats i denna uppföljning. En mindre avvikelse finns i ett ärende där omkostnadsersättning utgår med 2% mer än högsta nivå enligt riktlinjerna. Anledningen är att familjehemmet tidigare haft uppdrag via privat leverantör och har krävt samma ersättning för att övergå till att ha uppdraget direkt från kommunen.

Enligt riktlinjen så kan någon i familjehemmet behöva vara hemma på heltid för att skola in den placerade och nämnden kan då ersätta familjehemmet för förlorad arbetsinkomst. Perioden bör enligt riktlinjen inte överstiga två månader men kan förlängas något i enskilda fall. Om ett spädbarn placeras kan ersättning för förlorad arbetsinkomst utgå under en längre period. Då det gäller förlorad arbetsinkomst så behöver även nämndens delegationsordning beaktas. Avvikelse från riktlinjen finns i 8 av stickproverna. Anledning till att ersättning för förlorad arbetsinkomst utgår i dessa fall är att det finns behov hos den unge som bedöms kräva att en familjehemsförälder behöver vara hemma på deltid eller heltid även efter en längre tids placering. Detta handlar om barn som har olika typer av omfattande vårdbehov och som av den anledningen inte bedöms kunna vistas heltid på förskola, alternativt barn och unga som har ett destruktivt leverne och som av den anledningen inte kan vistas på fritids och som är i behov av vuxna i hemmet. I samtliga fall finns det ett beslut från individutskott. Denna kategori saknas i riktlinjerna.

Dokumentationen då det gäller ersättning är i sig inte en del av riktlinjerna men sågs vid förra årets uppföljning som ett utvecklingsområde, framförallt gällande ersättning i form av arvode. Då det gäller omkostnadsersättning så finns det en särskild beräkningsblankett som förvaras i familjehemmets personakt och i nya ärenden journalförs detta även digitalt. Det finns en målsättning att även bedömning gällande arvode ska dokumenteras digitalt vilket inte alltid är fallet. Man har aktivt arbetat med frågan på berörda enheter och i endast 6 av 35 ärenden saknas dokumentation, vilket kan förklaras med att det är placeringar som pågått under längre tid och att dokumentation sker främst i samband med bedömning av ersättning till nya familjehem eller vid ny bedömning.

Förstärkta jour- och familjehem samt kontrakterade jourhem

Förstärkt familjehemsvård innebär att någon av de vuxna i familjehemmet finns hemma och tillhands på heltid för barnet samt att ett fast arvode utgår oavsett om barnet är placerat eller inte. I dagsläget finns 7 förstärkta jour- och familjehem.

Kontrakterade jourhem är särskilt utredda av nämnden och godkända att vid upprepade tillfällen ta emot barn för tillfällig vård och fostran. De hanteras enligt en särskild ordning vilket följer riktlinjerna med i förhand bestämda ersättningsnivåer. I dagsläget har förvaltningen 10 kontrakterade jourhem.

Särskilt förordnad vårdnadshavare

Särskilt förordnad vårdnadshavare har ett ansvar att tillvarata barnets rättigheter och tillse att barnet får olika behov tillgodosedda. Av riktlinjen och socialtjänstlagen framgår att nämnden får fortsätta betala skälig ersättning om familjehemmet efter placering övergått till att bli särskilt förordnad vårdnadshavare. Individuell prövning krävs i varje enskilt fall och ersättning som utgår ligger i aktuellt uttag mellan 5961 och 13 943 kronor per månad.

Socialnämnden har också ansvar för att utreda och till tingsrätten föreslå lämplig person som särskilt förordnad vårdnadshavare för ensamkommande barn som får uppehållstillstånd i Sverige. Enligt riktlinje och tidigare beslut från nämnden så ska ersättning utgå i form av arvode på 2% av prisbasbeloppet/månad, vilket motsvarar 930 kr per månad under 2019 samt omkostnadsersättning på 150 kr/månad. Beslut och riktlinje är väl implementerad och följs i samtliga fall.

Vid tidpunkt för uppföljning har ersättning också utgått till 7 särskilt förordnade vårdnadshavare där anledningen till uppdraget är en annan än ovanstående, då barnet av olika skäl plötsligt stått utan vårdnadshavare och tingsrätten har förordnat vårdnadshavare. Denna kategori nämns inte i riktlinjerna. Arvodet i nämnda uppdrag varierar mellan 896 kr/månad till 2500 kr/månad och omkostnad på 100 kr/månad har utgått till hälften av uppdragstagarna.

Kontaktfamiljer och kontaktpersoner

Utifrån en översiktlig genomgång av utbetald ersättning till kontaktpersoner och kontaktfamiljer så har inga avvikelser uppmärksammats.

Handläggarnas upplevelse

Socialsekreterarna som besvarat enkäten upplever att riktlinjerna är till hjälp i att bedöma ersättningen. Någon skriver att det samtidigt är viktigt att alltid diskutera ersättningsnivån med kollegor vilket också görs vid ärendedragningar etc. Man beskriver att riktlinjerna ger en tydlighet och något att förhålla sig till då man ska motivera och förklara ersättningsnivå för familjehem samt att det bidrar till en likhet i bedömningen. En ny medarbetare framför också att hon tycker att riktlinjerna gav en bra överblick och förståelse för arbetet med uppdragstagare även om hon själv inte använt riktlinjerna i syftet att bedöma ersättningsnivå.

Resultat och förvaltningens bedömning

Det sammantagna resultatet visar på att riktlinjerna är implementerade och efterföljs med ett fåtal avvikelser vilket kan förklaras med att beslut om ersättning har fattats innan riktlinjerna antogs. Förvaltningen uppmärksammar att det finns två kategorier av ersättningar som inte omfattas av riktlinjerna. Den första gäller ersättning för förlorad arbetsinkomst vilket handlar om barn och unga som på grund av sitt vårdbehov behöver vuxna hemma över lång tid, ibland flera år - men som inte faller under kategorin förstärkt familjehem. I samtliga av dessa fall finns det beslut från individutskottet. Den andra kategorin gäller särskilt förordnad vårdnadshavare för barn som av olika skäl plötsligt stått utan vårdnadshavare.

Sammanfattningsvis är resultatet är detsamma som förra året och förvaltningens bedömning är att ingen särskild uppföljning av riktlinjerna behövs under 2020 utan att uppföljningen sker enligt av nämnden beslutad internkontrollplan.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2019-12-19
- Riktlinjer för ersättning till uppdragstagare (bilaga 1)
- Enkät stickprov (bilaga 2)
- Enkät uppdragstagare nivå 4 (bilaga 3)

Socialförvaltningen

Åsa Carlsson
Tf. Direktör

Normerande styrdokument

Beslutsfattare:
Socialnämnden

Dokumentansvarig:
Enhetschef verksamhetsnära stöd

Datum:
2019-05-22

Diarienummer:
SCN-2019-0200

Riktlinje för ersättningar till socialnämndens uppdrags- tagare

Policy

Riktlinje

Rutin

Vägledning

Innehåll

Inledning	3
Syfte.....	3
Omfattning	3
Bakgrund	3
Definition och begrepp.....	3
Ansvar	3
Familjehem	4
Arvode till familjehem	4
Extra ersättningar	5
Förlorad arbetsinkomst	5
Omkostnadsersättning	5
Uppgifter till Skatteverket	7
Bedömning och utredning av omkostnader	7
Barn och föräldraplacering.....	7
Förstärkta familjehem.....	7
Kontrakterade jourhem.....	7
Arvode	8
Omkostnader	8
Särskilt förordnad vårdnadshavare	8
Särskilt förordnad vårdnadshavare som varit familjehem	8
Ersättningar till Särskilt förordnad vårdnadshavare för ensamkommande barn	8
Kontaktpersoner	9
Omkostnad	9
Arvode	9
Kontaktpersoner med kvalificerat uppdrag.	10
Kontaktperson vid umgänge.....	10
Umgängesstöd enligt FB.....	10
Kontaktfamiljer	10
Omkostnad	10
Arvode	10
Spridning.....	10
Uppföljning	11
Relaterade dokument.....	11

Inledning

Denna riktlinje har tagits fram som ett stöd till handläggning och beslut för uppdragstagares ersättningar

Syfte

Syftet med denna riktlinje är att stödja handläggare och beslutsfattare vid hantering av ersättningar till uppdragstagare. Riktlinjen syftar även till en likabehandling av nämndens uppdragstagare. Denna riktlinje ska verka som ett stöd i kontakten och förhandlingen med familjehem och särskilt förordnad vårdnadshavare kring olika ersättningar.

Omfattning

Riktlinjen vänder sig till handläggare och beslutsfattare vad gäller ersättningar till uppdragstagare. Riktlinjen omfattar ersättning för förlorad arbetsinkomst, arvoden och omkostnadsersättningar.

Bakgrund

Detta är ett samlande dokument för alla ersättningar olika uppdragstagare kan få. Det har tidigare funnits olika rutiner och dokument som givit handläggare och beslutsfattare visst stöd som nu ersätts av denna riktlinje.

Definition och begrepp

Ersättning	Med ersättning avses både arvode och omkostnadsersättning och ersättning används som en samlingsbeteckning
Uppdragstagare	En person som arbetar på uppdrag från socialnämnden utan att personen är anställd.
Förlorad arbetsinkomst	Ersättning till uppdragstagare när de till följd av uppdraget behöver gå ner i arbetstid.
Arvode	En skattepliktig ersättning, som beskattas som inkomst av tjänst.
Omkostnadsersättning	Ersättning för de omkostnader ett uppdrag kan medföra, vanligtvis ett schablonbelopp.

Ansvar

Handläggare ansvarar för att beslutsfattaren har ett beslutsunderlag som följer riktlinjen och beslutsfattaren ansvarar för att fatta beslut i linje med riktlinjen.

Familjehem

Ersättningar i form av arvoden och omkostnadsersättningar är viktiga för att rekrytera och behålla uppdragstagare. Detta dokument innehåller uppgifter om vilka belopp uppdragstagaren kan ersättas med och hur beloppen räknas fram.

Handläggare och uppdragstagare ska ha kännedom om vad som ingår i uppdraget och vad som ingår i den ersättning som betalas till uppdragstagaren. För att ersättning både avseende arvode och omkostnader ska bli korrekta är det viktigt att uppdraget är tydligt med den enskildes behov och vilka förväntningar som ställs på uppdragstagaren med anledning av uppdraget.

Arvode till familjehem

Arvode är den del av ersättningen som avser ersättning till familjehemmet för deras arbete och den tid som uppdraget för med sig. Arvodets storlek framgår av det avtal som upprättats mellan nämnden och familjehemmet.

Vid utbetalning av arvode görs avdrag för preliminär skatt och betalar lagstadgade avgifter.

I grundarvudet ingår ersättning för uppgifter som ligger inom en normal föräldraroll så som föräldramöten, utvecklingssamtal, tandläkar- och läkarbesök, ta emot företrädare för nämnden och delta i fortbildning och handledning. I grundbeloppet har hänsyn tagits till att placerade barn har större behov av stöd och hjälp än barn i allmänhet.

Arvodet är uppdelat i fem nivåer och vid bedömning av vilken nivå arvodet bör sättas, ska hänsyn tas till annat stöd som familjehemmet kan erhålla eller erhåller i form av andra insatser som t.ex. kontaktfamilj, avlösarservice och insatser enligt LSS. Ersättning till familjehem bör prövas som en helhet för att undvika extra påslag som kan innebära dubbelkompensation eller att någon del inte kompenseras överhuvudtaget.

Grundarvode	Närståendeplaceringar och placeringar där normalt föräldrastöd bedöms tillräckligt för barnet
Nivå 1	Barnet har ett stödbehov som går utöver normalt föräldrastöd, några av nedanstående exempel ska vara för handen.
Nivå 2	Barnet har ett utökat stödbehov inom flera av nedanstående behovsområden, alternativet omfattande behov inom ett område som inte kan tillgodoses med andra stödinsatser.
Nivå 3	Barnet har ett stort stödbehov utöver nivå 2, alternativt är något av behoven mycket omfattande och behoven kan inte tillgodoses med andra stödinsatser
Nivå 4	Individuell prövning, behoven utöver nivå 1 till 3 ska föreligga.

Exempel på behov som kan motivera att frångå grundarvudet:

- Starkt utåtagerande beteende; bråkig, impulsdriven, aggressiv
- Starkt hämmat beteende; passiv, depressiv, ängslig, inbunden
- Specifika skolproblem; skolk, anpassningsproblem, konflikter
- Missbruk av beroendeframkallande medel
- Negativt beteende; kriminalitet, asocialitet, vagabondering, prostitution
- Fysiska och psykiska funktionsnedsättningar, utvecklingsstörning

- Kroppslig sjukdom av kronisk karaktär; allergier, eksem och liknande som ställer krav på särskilda insatser
- Omfattande kontakter med sjukvården; barn och ungdomspsykiatri och andra myndigheter
- Omfattande kontakter med anhöriga eller andra närstående personer
- Samarbete/kontakt med barnets biologiska föräldrar
- Behov av att familjehemsföräldrarna finns hemma för att tillgodos barnets stödbehov

Ålder	Grundarvode	Exempel på förhöjt arvode inklusive grundarvode		
		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
0–12 år	6 214 kr	9 913 kr	11 778 kr	13 943 kr
13–19 år	8 061 kr	9 913 kr	11 778 kr	13 943 kr
Vuxen	9 913 kr	11 778 kr	13 943 kr	

Extra ersättningar

Ibland uppkommer frågor om extra ersättningar till familjehemmet som till exempel vårdbidrag. Ett familjehem kan inte ansöka om vårdbidrag för placerade barn då de inte är barnets vårdnadshavare.

Vårdbidraget består av två delar. Den ena delen är ersättning för det extra arbete och tillsyn en förälder kan ha för ett funktionsnedsatt barn, denna del är skattepliktig. Den andra delen av vårdbidraget avser ersättning för fördyrade kostnader till följd av funktionsnedsättningen och är inte skattepliktig.

Eftersom nämnden betalar arvode till familjen utifrån uppdraget och ersättning för omkostnader får familjehemmet anses ha fått ersättning motsvarande vårdbidrag och någon extra ersättning ska därför inte ges till familjehemmet.

Förlorad arbetsinkomst

I samband med att en placering inleds kan någon i familjehemmet behöva vara hemma på heltid för att skola in den placerade. Under en kortare inskolningsperiod kan nämnden ersätta familjehemmet för förlorad arbetsinkomst när barnet eller ungdomen kommer till familjehemmet. Perioden bör inte överstiga två månader, men kan förlängas något om det föreligger särskilda skäl för längre inskolning för det enskilda barnet.

Om ett spädbarn placeras kan ersättning för förlorad arbetsinkomst pågå under en längre period eftersom familjehemmet inte är berättigad föräldrapenning och barnet inte har rätt till barnomsorg.

När barnet bedöms vara inskolat ersätts familjehemmet enbart med arvode och arvodet ska då beräknas utifrån barnets stödbehov och familjehemmets uppdrag.

Omkostnadsersättning

Omkostnadsersättning följer SKL:s riktlinje. Omkostnadsersättningen ska täcka familjehemmets merkostnader för den placerade och ersätts dels med ett generellt belopp och dels med ett individuellt tillägg vid behov.

Den generella delen av omkostnadsersättningen är beräknad utifrån konsumentverkets beräkningar om kostnaden för barn i olika åldrar. Hänsyn har tagits till att placerade barn har stora behov och att familjehemmen vanligtvis har en högre standard än den som ligger till grund för konsumentverkets beräkningar.

Exempel på vad som ingår i grundbeloppet:

Barnets löpande behov för försörjning och livsföring i övrigt:

- Livsmedel
- Kläder och skor
- Personlig hygien
- Fickpengar
- Lek och fritid
- Förbrukningsvaror
- Möbler, husgeråd och textilier
- TV och telefon
- Normalt slitage

Individuella tillägg utifrån barnets intressen, funktionsnedsättning osv: Individuella tillägg ska alltid kunna styrkas med kvitton eller intyg.

Exempel på individuella tillägg:

- Glasögon och linser
- Läkarvård som överstiger normal läkarkontakt och inte täcks av högkostnadsskyddet
- Förskrivna mediciner som inte täcks av högkostnadsskydd och vaccinationer
- Barnomsorgstaxa
- Dyrare fritidsaktiviteter som t.ex. ishockey, balett, ridning och musiklektioner
- Kontakt med förälder och andra närstående (avser reskostnader och eventuella merkostnader)

En vägledande princip är att det placerade barnet inte ska särbehandlas i familjehemmet. Nämnden ska informera sig om familjens fritidsintressen och semestervanor för att bedöma vilka merkostnader som kan förväntas. Familjehemmet ska informeras om vilka regler som gäller beträffande ersättning för sådana särskilda kostnader.

För samtliga tilläggskostnader gäller principen att de ska ha överenskommit i förväg mellan socialtjänsten och familjehemmet. Kostnader som är löpande eller förutsägbara schabloniseras och betalas ut månadsvis.

Vid beviljande av individuella tillägg ska familjehemmet kunna styrka och uppge de omkostnader som familjen har haft för barnet.

Ålder	Grundkostnad (inklusive barnbidrag/studiebidrag ¹)		Tilläggskostnad högsta skattefria inklusive grundkostnad	
	Kronor	% av prisbasbeloppet	Kronor	% av prisbasbeloppet
0-12 år	4 263 kr	110 %	6 006 kr	155 %
13-19 år	4 844 kr	125 %	6 781 kr	175 %
Vuxen	4 844 kr	125 %	6 781 kr	175 %

¹ om barnbidraget utbetalas direkt till familjehemmet görs motsvarande avdrag i grundkostnaden.

Uppgifter till Skatteverket

Familjehemsföräldrarna får i princip göra avdrag i deklarationen med ett belopp som motsvarar omkostnadsomkostnadsersättningen, för mer information hänvisas till Skatteverket. Yrkade avdrag ska styrkas med originalkvitton, varför familjehemmet ska informeras om vikten av att spara verifikationer på utgifter för barnet.

Nämnden är skyldig att lämna kontrolluppgift till skatteverket på alla utbetalningar som gjorts till familjehemmet.

Bedömning och utredning av omkostnader

Vid en utredning och bedömning av omkostnader ska det yrkade beloppet utredas.

Av utredningen ska det framgå vad som har yrkats och varför man yrkar om det utökade beloppet. Om yrkandet avser kostnader för barnet ska dessa kostnader styrkas.

Den yrkade ersättningen ska sättas i relation med det arvode och barnets individuella behov.

I beslutsunderlaget ska det framgå de ersättningar som är beviljade till familjehemmet eller barnet och de kostnader som yrkas utöver grundomkostnaden ska vara styrkta.

Barn och föräldraplacering

En sammanvägning måste göras mellan barnens och föräldrarnas behov av stöd och kostnader.

Förstärkta familjehem

Förstärkt familjehemsvård innebär att någon av de vuxna i familjehemmet finns hemma och tillhands på heltid för barnet. Socialförvaltningen ger ett utökat stöd till det förstärkta familjehemmet genom ett tätt uppföljningsstöd, utbildning och regelbunden handledning.

Förstärkt familjehemsvård kan ske antingen som

1. stadigvarande placering eller
2. som jourplacering (max. 4+2 månader).

Det förstärkta familjehemmet har ett fast arvode på 19 000 kronor/månad som utgår oavsett om ett barn är placerat eller inte.

Utöver det förstärkta familjehemmets fasta arvode utbetalas arvode och omkostnadsersättning när ett barn är placerat i jourhemmet. Arvode och omkostnadsersättning utgår enligt tabellerna nedan.

Kontrakterade jourhem

Hem som är särskilt utredda av nämnden och godkända att vid upprepade tillfällen ta emot barn för tillfällig vård och fostran. Arvode och omkostnadsersättning utgår enligt

tabellerna nedan. Rörlig omkostnadsersättning och arvode utgår endast när ett barn är placerat i jourhemmet.

Arvode

1 plats	2 platser	3-4 platser
13 943 kr	20 125 kr	27 869 kr

Omkostnader

Fast omkostnadsersättning ¹				Rörlig omkostnadsersättning ²
1-2 platser	% av prisbasbelopp	3-4 platser	% av prisbasbelopp	Enligt rekommendationer för omkostnadsersättningar för familjehem
969 kr	25 %	1 938 kr	50 %	

1. Då inga barn finns placerade
2. Då barn finns placerade

Särskilt förordnad vårdnadshavare

En särskilt förordnande vårdnadshavarna har ett ansvar att tillvara barnets rättigheter och tillse att barnet får sina olika behov tillgodosedda.

Särskilt förordnad vårdnadshavare som varit familjehem

Av 6 kap 11 § SoL framgår att nämnden får fortsätta att betala skälig ersättning om familjehemmet efter placering övergått till att bli särskilt förordnad vårdnadshavare. Vad som anses vara skälig ersättning är inte definierad i lag och det krävs en individuell prövning i varje enskilt fall.

I bedömning av vad som är skäligt ska hänsyn tas till barnets egna medel, i form av bidrag, pension och andra medel som vårdnadshavarna kan få för barnets räkning. Ersättningen bör, tillsammans med barnets egna medel, vara skälig i förhållande till uppdragets omfattning.

Förlorad arbetsinkomst kan inte bli aktuellt för en särskilt förordnad vårdnadshavare, då denna kan söka familjeförmåner från Försäkringskassan.

Ersättningar till Särskilt förordnad vårdnadshavare för ensamkommande barn

När ensamkommande barn får uppehållstillstånd i Sverige ska en särskilt förordnad vårdnadshavare utses av tingsrätten där barnet bor. Kommunen ansvarar för att utreda och förslå en lämplig person. Den som utses ska vara lämpad att se till att barnet får omvårdnad, trygghet och en god fostran enligt 6 kap. 10 a § FB (förkortad föräldrabalken).

Enligt nu gällande bestämmelser finns inget lagstöd för att en särskilt förordnad vårdnadshavare har rätt till ersättning i den del som avser vårdnaden om denne inte

samtidigt är familjehemsförälder. Endast för den del som avser förmyndarskapet finns stadgat om arvode, nämligen 12 kap. 16 § FB. Det är överförmyndaren som fattar beslut om arvode avseende förmyndarskapet.

I Uppsala utbetalas arvode till de särskilda förordnade vårdnadshavare som är vårdnadshavare för barn som anvisats till Uppsala kommun även för den delen av uppdraget som avser att tillvarata barnets rättigheter och tills att barnet får sina behov tillgodosedda.

Ersättning till särskilt förordnad vårdnadshavare för ensamkommande barn betalas inte ut om det ensamkommande barnet är placerat i Uppsala kommun av en annan kommun. (Se Socialnämnden beslut den 20 december 2018 (dnr SCN-2018-0569).

Ersättningen till särskilt förordnad vårdnadshavare bestäms enligt följande:

Arvode för uppdraget 2 % av prisbasbeloppet/månad, vilket motsvarar 930 kr/månad under 2019

Omkostnadsersättning: 150 kr/månad. I omkostnadsersättning ingår ersättning för omkostnader inklusive resor.

I särskilda fall kan ersättning för längre resor utgå med 18,50 kr/km eller för resor med kollektivtrafik.

Med särskilda fall avses om barnet t ex placerats på annan ort tillfälligt och den särskilt förordnade vårdnadshavaren behöver besöka barnet för att kunna utföra sitt uppdrag.

För att extra ersättning ska kunna utbetalas ska resan stämmas av med handläggare på socialförvaltningen innan resan genomförs. Ersättning kan därefter utbetalas efter inlämnande av kvitto eller reseräkning.

Kontaktpersoner

Ersättning utgår enligt Sveriges kommun och landstings (SKL) rekommendationer. Ersättningen prövas årligen.

Omkostnad

Procent av prisbasbelopp	Kronor/månad
10 %	388 kr
25 %	969 kr
40 %	1 550 kr

Arvode

Kategori	Arvode i procent av prisbasbeloppet	Kronor/månad
Kategori 1 kontakt minst en gång/vecka	10–35 %	388 – 1 356 kr
Kategori 2 kontakt flera gånger/vecka	20–45 %	775 - 1 744 kr
Kategori 3 kontakt i stort sett dagligen	30–55 %	1 163 – 2 131 kr

Kontaktpersoner med kvalificerat uppdrag.

Ersättning kan ges med maximalt 21 % av prisbasbeloppet per månad i arvode. Omkostnadsersättning enligt SKL:s riktlinjer. Ersättningar till kontaktperson/kontaktfamilj ska användas som riktlinjer.

Ersättningen prövas årligen.

Kontaktperson vid umgänge

Ersättning kan ges med maximalt 1,0 % av prisbasbeloppet per timme.

Ersättningen prövas årligen.

Umgängesstöd enligt FB

Ersättningen kan ges med maximalt 1,0 % av prisbasbeloppet per timme.

Ersättningen prövas årligen.

Kontaktfamiljer

Omkostnad

Ålder	Grundkostnad			
	% av prisbasbelopp	Kr/dygn	% av prisbasbelopp	Kr/dygn
0–12 år	105 %	134 kr	150 %	191 kr
13 år och äldre	120 %	153 kr	170 %	217 kr

Arvode

Ålder	Grundarvode	Exempel på förhöjt arvode inklusive grundarvode	
	Kr/dygn	Nivå 1, Kr/dygn	Nivå 2, Kr/dygn
0–12 år	207 kr	331 kr	465 kr
13 <år	269 kr	393 kr	465 kr

Spridning

Riktlinjen ska finnas tillgänglig på Insidan för alla handläggare. En genomgång av innehållet i riktlinjerna görs på berörda enheter i samband med att riktlinjen beslutats eller revideras.

Uppföljning

Riktlinjen ska följas upp genom att 30 uppdragstares ersättningar följs upp varje år, 15 ärenden granskas i april och 15 ärenden i oktober. Redovisning av uppföljningen görs årsvis till socialnämnden i samband med årsbokslut.

Relaterade dokument

SKL:s cirkulär 18:60

SKL:s cirkulär 18:61

Socialförvaltningen

Datum:
2019-11-12Handläggare:
Sandra Sonnermyr Hovi
Thomas Fäldt

Stickprov ersättning till uppdragstagare

På socialnämndens sammanträde i februari 2018 beslutade nämnden om att anta styrdokumentet *Riktlinjer för ersättningar till nämndens uppdragstagare*. Riktlinjerna finns i [kvalitetsledningssystemet](#), revideras årligen och nämnden har också gett förvaltningen i uppdrag att följa upp riktlinjernas efterlevnad.

Med anledning av uppföljningen så görs stickprov gällande ersättning som utbetalas till familjehem. Utifrån det ärende som blivit utvalt så önskar vi därför att du svarar på nedanstående frågor och mailar formuläret till sandra.sonnermyr-hovi@ uppsala.se **senast den 22 november**.

Handläggare: _____

Kundnummer: _____

1. Upplever du att riktlinjerna är ett stöd i ditt arbete? Beskriv i fri text.

2. Finns bedömning gällande nivån på arvodet dokumenterat i familjehemsjournalen?

Ja

Nej

Om ja, finns dokumentationen digitalt eller enbart i pappersakten?

3. Kryssa för de alternativ som stämmer in på det placerade barnet/ungdomen

- Starkt utåtagerande beteende; bråkig, impulsdriven, aggressiv
 Starkt hämmat beteende; passiv, depressiv, ängslig, inbunden
 Specifika skolproblem; skolk, anpassningsproblem, konflikter
 Missbruk av beroendeframkallande medel
 Negativt beteende; kriminalitet, asocialitet, vagabondering, prostitution
 Fysiska och psykiska funktionsnedsättningar, utvecklingsstörning
 Kroppslig sjukdom av kronisk karaktär; allergier, eksem och liknande som ställer krav på särskilda insatser
 Omfattande kontakter med sjukvården; barn och ungdomspsykiatri och andra myndigheter
 Omfattande kontakter med anhöriga eller andra närstående personer
 Samarbete/kontakt med barnets biologiska föräldrar
 Behov av att familjehemsföräldrarna finns hemma för att tillgodos barnets stödbehov

4. Ligger den löpande utbetalningen av omkostnadsersättning per månad inom ramarna för nedanstående tabell?

- Ja
 Nej

Ålder	Grundkostnad (inklusive barnbidrag/studiebidrag ¹)		Tilläggskostnad högsta skattefria inklusive grundkostnad	
	Kronor	% av prisbasbeloppet	Kronor	% av prisbasbeloppet
0-12 år	4 263 kr	110 %	6 006 kr	155 %
13-19 år	4 844 kr	125 %	6 781 kr	175 %
Vuxen	4 844 kr	125 %	6 781 kr	175 %

Om ja (löpande omkostnadsersättning enligt tabell ovan)

- Endast grundkostnad utgår
 Tilläggskostnad utgår – i så fall – hur mycket utgår totalt i omkostnadsersättning och vad innefattar/vad är grunden för beslut om tilläggskostnader?

Om nej (omkostnadsersättning är högre än högsta belopp enligt tabell ovan) Hur mycket utgår i löpande omkostnadsersättningen per månad och vad innefattar/vad är grunden för beslut om omkostnadsersättning utöver riktlinjerna?

Finns det ett beslut från individutskottet gällande förhöjd omkostnadsersättning?

Ja

Nej

5. Finns det några utbetalningar av särskilda kostnader (via procapita) gjorda till barnet/ungdomen/familjehemmet under år 2019?

Ja – se nedan

Nej

Om ja:

a. Vad avser kostnaden och till vilken summa?

b. Finns det ett beslut från individutskottet gällande den särskilda kostnaden?

Ja

Nej

6. Erhåller uppdragstagaren ersättning för förlorad arbetsinkomst?

Ja

Nej

Om Ja

a. Vad är motiveringen till detta och för hur lång tid har ersättning för förlorad arbetsinkomst utgått?

b. Finns det ett beslut från individutskottet gällande förlorad arbetsinkomst

Ja

Nej

Tack för din medverkan!

Socialförvaltningen

Datum:
2019-11-12Handläggare:
Sandra Sonnermyr Hovi
Thomas Fäldt

Uppföljning ersättning till uppdragstagare nivå 4 – individuell ersättning

På socialnämndens sammanträde i februari 2018 beslutade nämnden om att anta styrdokumentet *Riktlinjer för ersättningar till nämndens uppdragstagare*. Riktlinjerna finns i [kvalitetsledningssystemet](#), revideras årligen och nämnden har också gett förvaltningen i uppdrag att följa upp riktlinjernas efterlevnad.

Med anledning av uppföljningen så gör vi en särskild granskning av de ärenden där arvodet ligger över högsta beloppet enligt riktlinjerna.

Vi önskar därför att du svarar på nedanstående frågor och mailar enkäten åter till sandra.sonnermyr-hovi@ uppsala.se **senast den 22 november**.

Handläggare: _____

Kundnummer: _____

1. Upplever du att riktlinjerna är ett stöd i ditt arbete? Beskriv i fri text.

2. Hur mycket utgår i arvode per månad till familjehemmet?

3. Finns bedömning gällande nivån på arvodet dokumenterat i familjehemsjournalen?

 Ja Nej

Om ja, finns dokumentationen digitalt eller enbart i den fysiska akten?

4. Kryssa för de alternativ som stämmer in på det placerade barnet/ungdomen

- Starkt utåtagerande beteende; bråkig, impulsdriven, aggressiv
- Starkt hämmat beteende; passiv, depressiv, ängslig, inbunden
- Specifika skolproblem; skolk, anpassningsproblem, konflikter
- Missbruk av beroendeframkallande medel
- Negativt beteende; kriminalitet, asocialitet, vagabondering, prostitution
- Fysiska och psykiska funktionsnedsättningar, utvecklingsstörning
- Kroppslig sjukdom av kronisk karaktär; allergier, eksem och liknande som ställer krav på särskilda insatser
- Omfattande kontakter med sjukvården; barn och ungdomspsykiatri och andra myndigheter
- Omfattande kontakter med anhöriga eller andra närstående personer
- Samarbete/kontakt med barnets biologiska föräldrar
- Behov av att familjehemsföräldrarna finns hemma för att tillgodos barnets stödbehov

5. Utöver ovanstående, vad är motiveringen till det förhöjda arvodet?

6. Finns det ett beslut från individutskottet gällande det förhöjda arvodet?

- Ja
- Nej

7. Ligger den löpande utbetalningen av omkostnadsersättning per månad inom ramarna för nedanstående tabell?

- Ja
- Nej

Ålder	Grundkostnad (inklusive barnbidrag/studiebidrag ¹)		Tilläggskostnad högsta skattefria inklusive grundkostnad	
	Kronor	% av prisbasbeloppet	Kronor	% av prisbasbeloppet
0-12 år	4 263 kr	110 %	6 006 kr	155 %
13-19 år	4 844 kr	125 %	6 781 kr	175 %
Vuxen	4 844 kr	125 %	6 781 kr	175 %

Om ja (löpande omkostnadsersättning enligt tabell ovan)

- Endast grundkostnad utgår
- Tilläggskostnad utgår – i så fall – hur mycket utgår totalt i omkostnadsersättning och vad innefattar/vad är grunden för beslut om tilläggskostnader?

Om nej (omkostnadsersättning är högre än högsta belopp enligt tabell ovan)
 Hur mycket utgår i löpande omkostnadsersättningen per månad och vad innefattar/vad är grunden för beslut om omkostnadsersättning utöver riktlinjerna?

Finns det ett beslut från individutskottet gällande förhöjd omkostnadsersättning?

- Ja
- Nej

8. Finns det några utbetalningar av särskilda kostnader (via procapita) gjorda till barnet/ungdomen/familjehemmet under år 2019?

- Ja – se nedan
- Nej

Om ja:

a. Vad avser kostnaden och till vilken summa?

b. Finns det ett beslut från individutskottet gällande den särskilda kostnaden?

- Ja
- Nej

9. Erhåller uppdragstagaren ersättning för förlorad arbetsinkomst?

- Ja
- Nej

Om Ja

- a. Vad är motiveringen till detta och för hur lång tid har ersättning för förlorad arbetsinkomst utgått?

- b. Finns det ett beslut från individutskottet gällande förlorad arbetsinkomst

Ja

Nej

Tack för din medverkan!